

Selectiecriteria voor schrijfmethoden in het basisonderwijs	Novoskript							Opmerkingen
ALGEMEEN								
doorgaande lijn van groep 1-8	✓							
aantrekkelijke lesmaterialen	✓							
gevarieerde oefeningen	✓							
ontkoppeling lezen/schrijven mogelijk (aanvankelijk leesproces loopt meestal niet parallel met de schrijfontwikkeling)	✓							
sluit aan bij elke taal-/leesmethode	✓							
beantwoordt aan de kerndoelen	✓							
uitdagende opdrachten die een appel doen op creativiteit	✓							
MOTORIEK								
integrale aanpak van motoriek en schrijven	✓							
motorisch programma voor groep 1-8	✓							
regelmatig aandacht voor juiste schrijfhouding en pengreep	✓							
aandacht voor de volgende motorische vaardigheden:								
↳ controle op reflexmatige (bij)bewegingen	✓							
↳ ontwikkeling van symmetrie naar dominantie (handvoorkeur)	✓							
↳ oog-handcoördinatie	✓							
↳ visueel-ruimtelijke oriëntatie	✓							
↳ dosering van schrijfbewegingen en richtingsveranderingen	✓							
↳ ruimtelijk structuratie: vermindert omklappen en ondersteunt de oriëntatie tijdens het schrijven	✓							
inspanning-/ontspanningsoefeningen	✓							
concrete adviezen voor de verbetering van de schrijfmotoriek	✓							
SCHRIJVEN								
opbouw afgestemd op de psychomotorische ontwikkeling:								
↳ niet te snel klein schrijven	✓							
↳ niet te snel aan elkaar schrijven	✓							
↳ niet te snel tussen lijnen schrijven	✓							
↳ niet te snel met een vulpen schrijven	✓							
leert het verbonden schrift aan	✓							
leert het blokschrift aan	*							* in bovenbouw
eenvoudige en duidelijke lettervormen	✓							
eigen keuze in lettervolgorde mogelijk	✓							
duidelijke oriëntatiepunten bij het aanleren van letters, cijfers, verbindingen en hoofdletters	✓							
oefeningen gericht op de automatisering van:								
↳ beweging	✓							
↳ richting	✓							
↳ vorm	✓							
opbouw in moeilijkheidsgraad	✓							
hellingshoek afgestemd op de individuele schrijfmotoriek (niet achterover hellend) *	✓							* aparte oefeningen linkshandigen overbodig
oefeningen met verschillend schrijfgerei (groep 5-8)	✓							
persoonlijke keuze schrijfgerei (groep 7-8)	✓							
serieuze aandacht voor schrijfonderwijs in de bovenbouw	✓							
HANDSCHRIFT								
persoonlijk: gericht op ontwikkeling van een eigen handschrift	✓							
functioneel: oefeningen gericht op duidelijk en snel kunnen schrijven	✓							
goed leesbaar: eenduidige kwaliteitseisen	✓							
LINKSHANDIGEN								
dominantieonderzoek	✓							
aparte oefeningen voor linkshandigen	*							* niet nodig, zie hellingshoek
ONDERSTEUNING								
handleidingen per leerjaar	✓							
verantwoording over uitgangspunten van de methode	✓							
computerprogramma voor aanvullende oefeningen	✓							
mogelijkheden voor bijscholing	✓							

Selectiecriteria voor schrijfmethoden in het basisonderwijs	Novoskript									Opmerkingen
INSTRUCTIES										
korte instructiemomenten	✓									
keuze uit klassikale instructie, in groepjes of individueel	✓									
keuze uit instructie door leerkracht, medeleerlingen of computer	✓									
gevarieerd: combinatie van motorische, visuele en auditieve instructies	✓									
zelfinstruerend lesmateriaal	✓									
dynamische schrijfinstructies op computer	✓									
WERKVORMEN										
keuze uit individuele, groepsgewijze of klassikale verwerking van opdrachten	✓									
verschillende didactische werkvormen mogelijk, bijv. samenwerkend leren, tutor leren en actief leren	✓									
geschikt voor schrijfhoek en/of schrijfatelier	✓									
opdrachten kunnen zelfstandig verwerkt worden	✓									
FLEXIBILITEIT										
toe te passen in:										
↳ traditionele onderwijsvormen	✓									
↳ nieuwe onderwijsvormen	✓									
↳ speciaal onderwijs	✓									
bruikbaar in combinatiegroepen	✓									
DIFFERENTIATIE										
oefeningen gaan uit van individuele verschillen	✓									
voldoende differentiatiemogelijkheden	✓									
aandacht voor verschillende leerstijlen	✓									
REFLEXIE										
evaluatie van het eigen werk door de kinderen	✓									
portfolio	✓									
CONTROLEMOMENTEN EN LEERLINGVOLGSYSTEEM										
duidelijke controlemomenten	✓									
overzichtelijk leerlingvolgsysteem	✓									
meerjarig leerlingvolgsysteem	✓									
vorderingen te volgen op gebied van:										
↳ motoriek	✓									
↳ schrijfmotoriek	✓									
↳ schrijfproducten	✓									
↳ creatieve schrijfproducten	✓									
PREVENTIE										
observaties voor het signaleren en diagnosticeren van beginnende <i>motorische problemen</i>	✓									
verwijzing naar gerichte oefeningen bij beginnende <i>motorische problemen</i>	✓									
observaties voor het signaleren en diagnosticeren van beginnende <i>schrijfproblemen</i>	✓									
verwijzing naar gerichte oefeningen bij beginnende <i>schrijfproblemen</i>	✓									
REMEDIERING										
methode ook remediërend te gebruiken	✓									
KOSTEN										
totaal investeringen invoeringsjaar voor gehele school										
jaarlijks terugkerende kosten (oefenschriften e.d.)										